

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 1 1 1 9 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU

Izpitna pola 1

A) Bralno razumevanje

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 14. junij 2011 / 90 minut (30 + 60)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo Vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 60 minut.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog v delu A in 17 nalog v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 70, od tega 20 v delu A in 50 v delu B. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov (možnost odbitnih točk zaradi jezikovnih napak).

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Izhodiščno besedilo k Izpitni poli 1: Nagrada prvič razdeljena. Slavko Pezdir, Delo, 13.12.2004.

5. festival Monodrama Ptuj

Nagrada prvič razdeljena

Po odločitvi žirije sta bila letos med šestimi monodramskimi uprizoritvami po izbiri Aleša Novaka enakovredno najboljša Nataša Matjašec v Elizabeth 2 in Peter Ternovšek v Pavleku

1 Žirija 5. bienalnega festivala Monodrama na Ptuj (v sestavi Ivanka Mežan, Nenni Delmestre in Borut Gombač) je po ogledu izbranih monodramskih uprizoritvev v tekmovalni konkurenci soglasno odločila, »da se nagrada za najboljšo dramsko uprizoritev festivala razdeli in enakovredno podeli dramskima igralcema Nataši Matjašec za vlogo v monodrami Get Famous or Die Trying ali Elizabeth 2 (v režiji Sebastijana Horvata in produkciji E. P. I. centra iz Ljubljane) ter Petru Ternovšku za vlogo Pavleka v istoimenski monodrami Roka Vilčnika (v avtorjevi režiji in produkciji MG Ptuj)«.

2 Nagrajena 5. bienalnega festivala monodrame sta se pridružila dosedanjim nagrajencem tega festivala oziroma doslej tam potrjenim mojstrom »gledališča enega« Zijahu A. Sokoloviču, Branku Šturbeju, Radku Poliču Racu in Gregorju Čušinu. Letošnjo odločitev ptujске žirije, ki je prvič doslej razglasila dva enakovredna festivalska zmagovalca, »je narekovala tematska in uprizoritvena

raznolikost igralskih in režiserskih postopkov, ki ne prenese neposrednih primerjav, v obeh predstavah pa prinaša dovršenost in izjemnost in kaže na širok razpon, ki ga monodrama v svojih najboljših stvaritvah lahko danes ponudi gledalcem«.

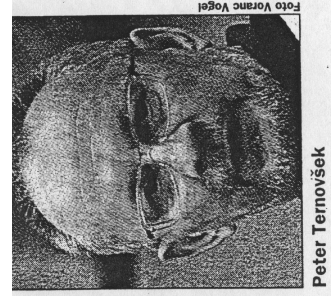
3 Žirija je v svoji utemeljitvi med drugim še zapisala, da »Nataša Matjašec s kalejdoskopskim menjavanjem imen, razpoloženj in čustev z nenavadno igralsko sugestivnostjo raziskuje problem igralka kot takega in zato ves čas lebdi nad temi, kajti Ona zmeraj postane nekdo drug, še preden se s stopali dotakne tal. Sugestivnost Petra Ternovška pa se kaže v globoki zakoreninjenosti, saj je on tako zelo On, da ga bomo po predstavi morda

lahko prepoznali na ulici. Medtem ko je Ternovškov Pavlek skorajda organsko tukaj in zdaj, se pravi v lokalno natančno določenem prostoru in času, tudi takrat, ko se z nostalgično naivnostjo spominja minulosti, sta čas in prostor, ki ju ustvarja in skozi katera se suvereno giblje Nataša Matjašec, odprta; zato lahko preigrava tako globino kot plehkost, tako sodobno žensko kot mitsko Fedro, zato lahko povsem nevsiljivo spregovori tudi v angleškem in celo japonskem jeziku. Prostor obeh monodram je prazen, igralski rekviziti so minimalizirani do skrajnosti in vendar ničesar ne manjka«. Svojo odločitev so člani žirije zaokrožili z misljo: »Oba brez dvoma vrhunska igralca nam s svojo subtilno igro,

vsak na svoj način, skorajda mimogrede zlezeta pod kožo in nam med drugim povesta, da v življenju vsi tako ali drugače igramo svoje tisočere vloge, razlika med nami je le v tem, kako globoko se igre zavedamo«.

4 Sobotne svečane razglasitve odločitve žirije in podelitve nagrade v ptujskem Mestnem gledališču, ki jo je vodil dramski igralec Bojan Marošević, se je udeležila le Nataša Matjašec, ki je prejela priznanje in čestitke iz rok člana žirije Boruta Gombača. Peter Ternovšek pa je poslal SMS z gostovanja v Novi vasi na Blokah ter pooblastil Pavlekovega avtorja in režiserja Roka Vilčnika, da je prevzel priznanje in čestitke od Ivanke Mežan v njegovem imenu, saj so po njegovem zagotovilu »Rok, Peter in Pavlek eno«. Pred zaključno slovesnostjo je Putujuči teatar Hasiije Borić iz Sarajeva uprizoril Feral Tribune Cabaret in nas na bridko-smešen in mestoma tudi pretresljiv način spomnil na zadnje desetletje brezumja na Balkanu, ki bi ga vsi najrajši pozabili.

Slavko Pezdir

Peter Ternovšek

Nataša Matjašec

Prazna stran

A) Bralno razumevanje

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. S podatki iz izhodiščnega besedila ustrezno dopolnite naslednji povedi.

Izhodiščno besedilo z naslovom _____ je kot besedilna vrsta _____ . V njem pisec besedila _____ navaja tudi mnenje tričlanske žirije v sestavi _____ .

(3 točke)

2. Podčrtajte pravo možnost.

Pisec izhodiščnega besedila je režiser/igralec/član žirije/novinar/avtor monodrame/znan pevec.

(1 točka)

3. Obkrožite DA ali NE kot odgovor na naslednje trditve v zvezi z besedilom.

Zijah A. Sokolović in Branko Šturbej sta bila že nagrajenca bienalnega festivala Monodrama na Ptuju.

DA / NE

Festival Monodrama na Ptuju se prireja vsaki dve leti.

DA / NE

Za lanskoletnim nagrajencem Petrom Ternovškom je letošnja dobitnica 5. bienalnega festivala Nataša Matjašec.

DA / NE

Svečana razglasitev odločitve žirije in podelitev nagrade je potekala v Mestnem gledališču ljubljanskem.

DA / NE

(4 točke)

4. Katera sporočanjška vloga prevladuje v besedilu?

(1 točka)

5. Povzemite izhodiščno besedilo tako, da boste za vsak odstavek navedli, kaj je njegovo vsebinsko bistvo (podtema). Uporabite kratke besedne zveze.

a) prvi odstavek: _____

b) drugi odstavek: _____

c) tretji odstavek: _____

č) četrti odstavek: _____

(4 točke)

6. Kaj je tema besedila?

(1 točka)

7. Je tematika izhodiščnega besedila celoviteje zajeta v njegovem naslovu/nadnaslovu/podnaslovu? (Ustrezno podčrtajte.)

Svojo odločitev utemeljite v največ dveh povedih.

(3 točke)

8. Obkrožite črke pred tremi trditvami, za katere najdete potrditev v izhodiščnem besedilu.

- a) Podelitve nagrade 5. festivala Monodrama Ptuj se je od nagrajencev udeležila le Nataša Matjašec.
- b) Člani žirije so iskreno čestitali letošnjemu nagrajencu Petru Ternovšku in mu izročili viktorja.
- c) Potujoči teater Hasije Borić iz Sarajeva je s svojo uprizoritvijo spomnil gledalce na dogajanje na Balkanu v zadnjem desetletju.
- č) Peter Ternovšek je v času podelitve nagrade gostoval v Novi vasi na Blokah, zato mu je član žirije Borut Gombač poslal SMS.
- d) Rok Vilčnik je avtor in režiser monodrame Pavlek.
- e) Žirija je v svoji utemeljitvi zapisala, da je Nataša Matjašec odlično odigrala vlogo Pavleka in tako menjavala imena, razpoloženja in čustva.

(3 točke)

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Katerim sporočevalcem bi prisodili naslednje izjave, povezane z zaključno prireditvijo 5. festivala Monodrama Ptuj?
(Na vsako črtico pred izjavo zapišite črko ustreznega sporočevalca.)

_____ Nataša Matjašec se suvereno giblje skozi prostor in čas; zato lahko preigrava tako globino kot plehkost, tako sodobno žensko kot mitsko Fedro.

_____ Predstava je kul!

_____ Izvolite Vaš plašč!

_____ Monodrama zahteva veliko energije, saj moraš občinstvo sam držati ves čas v napetosti.

- Sporočevalci: a) gledalec
b) gledališki kritik
c) igralec
č) garderoberka v gledališču
d) režiser
e) dijak
f) dirigent

(2 točki)

2. Zapišite knjižni izgovor naslednjih izrazov brez naglasnih znamenj.

zmagovalca []

gledalec []

igralka []

glasba []

vstopnica []

najbrž []

(4 točke)

3. Pripišite naslednjim prevzetim besedam po eno neprevzeto sopomenko ali sopomenski izraz.

spozor – _____

informacija – _____

nostalgija – _____

minimaliziran – _____

subtilen – _____

festival – _____

(3 točke)

4. a) V katerem pomenu je uporabljena beseda drama v izhodiščnem besedilu? Na črto napišite številko, ki označuje ta pomen v ustreznem geselskem članku SSKJ.

dráma -e ž (á) **1.** *literarno delo v obliki dialogov:* uprizoriti dramo; drama o razkrojenem zakonu; drama v petih dejanjih / radijska, televizijska drama // lit. *gledališka igra resne vsebine:* pisal je drame in komedije **2.** *poslopje (osrednjega) dramskega gledališča:* sinoči je bila drama nabito polna / prvak ljubljanske Drame / ljubljanska Drama je imela v tujini velik uspeh *ansambel, igralci* **3.** *ekspr. pretresljiv, žalosten, tragičen dogodek:* v sosednji ulici se je odigrala krvava drama; družinska drama / drama pesnikovega duševnega življenja ♦ lit. družbena, zgodovinska drama; analitična, realistična drama; ekspozicija drame; muz. glasbena drama

- b) Uporabite besedo drama v treh povedih, in sicer tako, da boste upoštevali vse tri slovarske pomene.

1. _____
2. _____
3. _____

(4 točke)

5. V prvem odstavku izhodiščnega besedila je zapis obeh naslovov monodrame v režiji Sebastijana Horvata v citatni obliki. Izpišite naslov in v eni povedi utemeljite, ali je takšna raba upravičena/neupravičena.

Izpis naslova: _____

Utemeljitev: _____

(3 točke)

6. Oblika besede *Pavlek* razodeva sporočevalčevo _____ pripadnost.

(2 točki)

7. Iz korena *-igr-* tvorite besede, ki bodo poimenovala

a) vršilko dejanja: _____

b) glagolsko dejanje: _____

c) prostor, kjer dejanje poteka: _____

č) vrstni pridevnik: _____

d) svojilni pridevnik: _____

Po katerem besedotvornem načinu ste tvorili besede? _____ (6 točk)

8. Zapišite skladenjsko podstavo tvorjenke ustvarjanje.

_____ (2 točki)

9. Naslednje samostalnike postavite v orodnik ednine.

Branko Šturbej _____

Radko Polič _____

Peter Ternovšek _____

Ivanka Mežan _____

Nenni Delmestre _____

(5 točk)

10. V prvem odstavku izhodiščnega besedila je zapisana kratica za gledališče Ptuj. Po kateri sklanjatvi je sklanjana? (Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.)

a) Po 1. moški.

b) Po 2. moški.

c) Po 3. moški.

č) Po srednji.

(1 točka)

11. Zapišite pravilne predložne zveze za prostorska razmerja.

	Od kod?	Kam?	Kje?
Ptuj	_____	_____	_____
Sarajevo	_____	_____	_____
Balkan	_____	_____	_____

(3 točke)

12. Zapišite z S-i sestavo zadnje povedi četrtega odstavka.

(2 točki)

13. Zanikajte naslednjo poved (vrstnega reda ne spreminjajte).

Nataša Matjašec je med letošnjimi nagrajenci 5. festivala Monodrama Ptuj.

(2 točki)

14. S podčrtovanjem prikažite stavčnočlensko sestavo naslednje povedi.

Nagrajenca 5. bienalnega festivala monodrame sta se pridružila dosedanjim nagrajencem tega festivala.

(3 točke)

15. Podčrtajte jedra naslednjih besednih zvez.

- a) po odločitvi žirije
- b) med šestimi monodramskimi uprizoritvami
- c) tematska in uprizoritvena raznolikost igralskih in režiserskih postopkov

(3 točke)

16. V tretjem odstavku je zaimек za tretjo osebo ednine zapisan z veliko začetnico. Ali je tak zapis zaimka upravičen?

DA NE

Svoj odgovor utemeljite v eni povedi.

(2 točki)

17. Izpišite nanašalnico in naveznik iz povedi *Sobotne svečane razglasitve odločitve žirije in podelitve nagrade v ptujskem Mestnem gledališču, ki jo je vodil dramski igralec Bojan Marošević, se je udeležila le Nataša Matjašec.*

IZPIS NANAŠALNICE:

IZPIS NAVEZNIKA:

(3 točke)

Prazna stran